

CENZURAT

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKCLAP

Édesanya kedvencei.

1936. MÁJUS
10.

IV. ÉVFOLYAM
14. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Toborzó

Látjátok, gyermekek, annyira fontos dolog a toborzó, hogy nem csak ti, hanem a nagyok is részt vesznek benne, azok a bácsik és nénik is, akik az Új Cimborát írják, s mások, akik jó barátai ennek a kis lapnak. Mert belátják, hogy csak úgy lesz erős az Új Cimborá, ha minden magyarul beszélő gyermek köréje tömörül. Ezért segítenek ők is a toborzóban. Mennyivel inkább segítenek kell nektek, kis cimborák, ebben a munkában, hiszen ez az újság a tiétek, nektek írjuk, nektek szerkesztjük.

A szerkesztő néni nagy körútján örömmel látja, hogy egyes kis cimborák milyen ügyesen toboroznak. Ezeknek a nevét fel is sorolja az Új Cimborában.

Odorheiuban egyes toborzók voltak: *Izsák Ibi*, aki Szabó Évit, Sándor Magdát, Kaptza Ferencet, Szabó Máriát, Kirvay Editet, Zillmann Klárit toborozta, *Sándor Magda* és *Szabó Mária* Grauenfels Ottit, Dobay Magdát, Orbán Magdát és Nemes Annuskát szereztek meg előfizetőknek.

Braşovban Szabó Sárka Bartha Sanyit, Pózsár Piroskát, Csiky Jóskát, Kovács Évikét; *Aczél Jóska* Pál Ellát, Hirsch Fricit, *Molnár Sanyi* — Sánta Lászlót és Fabricz Ferencet hozta a cimborák táborába. Hasonlóan dicséretet érdemel *Tg.-Săcuesc-en Nagy Juliska*, aki Bartos Máriát, Szabó Gáborkát, Rákósy Bandit, *Dienes Pál*, aki Bene Katókat, Pál Rebit és Szép Magduskát nyerte meg ügyünknek.

DALOLJATOK, KIS CIMBORÁK

Édesanyám...

Édesanyám, édesanyám, csak az a kérésem,
Cserkészruhát, cserkészruhát csináltasson nekem.
Cserkészruhát, sejhaj, liliomot rája,
Ez illik, illik, illik, ez illik, illik illik a cserkész
fiára (leányra).

Találjátok ki!

Ki volt a legelső magyar király? — Melyik királyunk volt „igazságos”? — Ki találta fel a gyufát? — Ki írta a „Rózsák szigete” című gyermekregényt? — Hol halt meg Kőrösi Csoma Sándor?

Ahogy kis munkatársaink írnak...

Tavaszi.

Március 21-én megjött a tavasz. Reggel arra ébredtünk, hogy szépen süt a nap, tavaszi levegő van és a madárkák vígan csicseregnek. Nincs hó, nincs hideg. De gondoljunk vissza a télre, milyen jó volt a Józsiás-kertben korcsolyázni, az udvaron hőembert csinálni. Hát még a karácsony, amikor az angyalok a karácsonyfát hozták. Azelőtt Mikulás járt. Hozták az ajándékokat. Isten veled Tél! Üdvözlünk Tavasz!

T.-Săcuesc, 1936. J. Diénes Pál, III. el. o. t.

A tavaszi kikelet.

Felváltja a hideg telet,
A tavasznak sugára,
A jégvirág átváltozik
Illatos ibolyára.

Az erdei avar közül
Kis fejét kidugja,
A tavasznak legelső
Hófehér szép virága.

Langyos szellő meglengeti
Hószínű fehér virágát
És a meleg idecsalja
A lijet csalogányát.

Megérkeznek messze tájról
Darú s gólya madarak,
Énekükkel úgy dicsérik
A tavaszi sugarat.

I. G. Duca, 1936. Lőrincz Dániel II. g. o. t.

Előfizetőinkhez. Többektől az a panasz érkezett kiadóhivatalunkba, hogy a lapot nem kapják rendesen. E helyen is hangsúlyozzuk, hogy a lapot mindenkinek rendesen elküldöttük s a meg nem érkezett számokért kiadóhivatalunkat nem illetheti semmi szemrehányás. Mindamellet a hiányzó számokat készséggel pótoljuk, csak arra kérjük előfizetőinket, hogy panaszukat esetről-esetre tudassák velünk, nehogy megismétlődjék az az eset, hogy a kérdéses számok elfogyjanak és ne tudjuk pótolni.

Imádság.

— Anyák napjára. —

Teremtő Istenünk, jó mennyei Atyánk!
Fogadd szeretettel hön esdeklő imánk.
Megáldottál minket a jók legjobbjával,
Drága, melegszívű édes jó anyával.
Érte imádkozunk, ő érte kérünk,
Aki életét is feláldozza nekünk.
Akinek homloka jenséges szép oltár,
Akinek a lelke értünk zengő zsoltár.
Kinek két szemében egéd fénye ragyog,
Kinek mosolygása melegítő Napod.

Aki megtanított hinni és remélni,
Felebarátinkkal szeretetben élni.
Add, hogy szép homlokát gondok ne redőzzék,
Szeme tisztaságát könnyek ne felhőzzék.
Zsoltárt zengő lelke panaszt ne zokogjon,
Mosolygó arcára bánat ne boruljon.
S ha elvezet tőle majd az élet útunk,
Imádsága legyen vezérlő csillagunk.

Amen.

Budapest, 1936.

Herger Oszkárné.

Rekkenő királyfi.

Rekkenő királyfinak már jóformán bele-
gömbölyödött a feje apjától örökölt koronájába,
mikor egy napon rázörgött a haraszt:

Zöld a kökény, míg megkékül,
Fél a esizma párja nélkül.

A fiatal királyfi megpödörte a bajszát.
— No hát, hadd kéküljön meg az a kökény!
Hadd legyen párja annak a fél esizmának! Hol-
nap nyakamba kerekítem a szélfogó palástomat.

Széles országomat
Addig-addig járom,
Amíg megtalálom
Valahol a párom.

Másnap köd előtte, köd utána, búcsút vett
a kapufélfától.

Hanem a királyfi csak a szívére bízta a dol-
got. Az pedig vezette, míg csak egy bogárhátú
fehér házikóhoz nem ért, ahol a rozsmaringos
ablakból egy muskátlíarcú lány mosolygott ki
a guzsalya mellől.

Ahogy a királyfi a fonogató leányt megpil-
lantotta: benyitott a házikóba s a gazda előtt
összeütötte az arany sarkantyúját.

— Jó napot, jó apám! Eladó-e a lányod? Ha
az: elveszem. Szabad a kezem. Házasodni akarok.

Azt mondta a leány apja:

— Áldás, szerencse szálljon a jó szándé-
kodra. Hanem ha neked a kezéd szabad, nekem
meg a nyelvem szabad. Valamit kérdezek tőled.
Kútostor, sodrófa: hogy illik össze?

— Hát bíz' az úgy illik össze, hogy a kú-
tostorból levágjuk, amivel hosszabb. Mindjárt
egyforma lesz mind a kettő.

— Még is fájdulhat ám az a kútostornak.

— Ha megfájdul, majd meggyógyul.

— Látom, hogy fejen tudod ütni a szöveget.
Hanem hát, szó ami szó, tudnál-e élni a magad
emberségéből?

— Ezer vendégre szól a terített asztalom.
Aranyra fekszem, gyémántra kelek. Bőséges tár-
házam tele minden kincessel!

— Nem úgy értem én azt. Hanem, ha sem-
mid sem volna: meg tudnád-e keresni a min-
den napra valót?

— Puskámmal is kilőném, kardommal is ki-
vágnam.

Hej! Fiaeskám! Ha így tennél:
Készet úgy te mástól vennél!

Nem az a kenyeret kereső munka! Hanem
a szántás, vetés, aratás!

— Hát azt még eddig sohasem próbáltam.
De bizonyosan meg tudnám tenni, ha akarnám.

— Már pedig akarnod kell, ha a lányomat
akarod. Mert én csak annak adom feleségül a
lányom, aki a maga szántotta földről hordja
csűrbe a maga vetette, maga aratt búzát.

Ha életem, ha halálom:
Megmondottam, — szavam állom!

Levetette magáról a királyi ruháját... paraszti gúnyát öltött magára s beszegődött a földmívelő gazdához béreslegénynek.

...Beköszöntött a szántás, vetés ideje. Nosza, elő az ekét, boronát!

Rekkenő királyfi szekérre rakta a szerszámokat, vetőmagot. Közé csördített a négy ökörnek.

— Kajla! Bimbó! Gyöngyös! Bogár! Gyerünk a tagba, édes jószágaim!

Utánamosolygott a zöld ablakból a piros muskátli.

Jó legény, jól megfogd
Elejét munkádnak!
Izletes ebédre
Jegykendőmmel várlak!

Utána hunyorított a gazda is a gádor mellől.

— Hej! Árvalányhajás béresem! Ballagj csak szántani, vetni! Majd kimegyek továbbad én, dolgozom nevetni.

Hát mikor úgy délfelé kiment a gazda:

Már akkor a tábla
Csupa egy barázda!
A sorján vetett mag
Leperdült a földbe;
Minden kis szemecskét
Lágy takaró föld be,
Borona simítja
Az omlós göröngyöt,
Sűrűn permetezik
A verejtékgyöngyök.

Hanem a nekipirúlt béres azért csak versenyt dalolt a pacsirtával, ami a napsugaras égből hajnal óta hallatta édes hangocskáját.

— No, kiáltotta csodálkozva a gazda — ezt se hiszem, ha nem látom! Tied a lányom jegykendője! De azért mégis csak nyugtán dícsérem a napot... Hadd jöjjön csak ez az aratás, nyomtatás!

...Elkövetkezett az aratás, nyomtatás ideje. Nosza, elő a kaszát, villát, gereblyét!

Rekkenő királyfi szekérre rakta a szerszámokat, vendégoldalt. Közé csördített a négy ökörnek:

— Kajla! Bimbó! Gyöngyös! Bogár! Gyerünk a tagba, édes jószágaim! A zöld ablakból megint utána mosolygott a piros muskátli.

Jó legény, jól megfogd
Végét a munkádnak!
Izes vacsorára
Jó magammal várlak.

A gazda is utána hunyorított a gádor mellől.
— Hej! Darutollas béresem! Ballagj csak

aratni, nyomtatni! Majd kimegyek továbbad én is dolgozom kacagni.

Hát, mikor úgy estefelé kimenne a gazda, csak jön ám hazafelé a kévékkel megrakott szekér!

Szürke úti porbúl
A szérüre fordúl.
Leterül az ágyzás
Körbe-karikába:
A zizegő kalászt
Lépi lovak lába.
Rosta-rázott búza
Gyúlik garmadába...
Úgy kerül a csűrbe,
Szajtató hambárba.

Ahogy az utolsó zsák búza is bekerült a szajtató hambárba, az álmélkodó gazda magához ölelte a virágoskedvű királyfit.

— No, most már látom, hogy egész ember vagy, aranyos cselédem!

Megszolgáltad béred:
Tied lett a lányom!
Legyetek boldogok,
Szívemből kívánom!

Új kenyérre, új borra megtartották a lakodalmat. Nem ütött nagy zajt a lakodalom. Mégis eljutott a híre a királyi palotába. Bezzeg siettek a fő-fő miniszterek alázatos kérésükkel:

— Felséges nagy urunk! Hallgass meg a szavunk! Hogy itt rendbe hoztad a szénádat, most már gyere haza trónodon fényeskedni! Azt mondta erre Rekkenő királyfi:

Intézzétek a sort, ahogyan tudjátok,
Legyen a koronám a ti koronátok!
Én már itt maradok! Áldásom reátok!
Erre befordult a bogárhátú házikóba...
Igy volt, régen volt, Kelemennek kedve volt.

Egri György.

Jan Wolski:

Meséből valóság.

— Szövetkezeti ifjúsági regény. —

Eszperantóból magyarra átdolgozta:

Kormos Jenő.

(6. folytatás.)

— A boltra majd kaptok pénzt, mert az egészen komoly játék. Szüleitek megígérték nekem, hogy segíteni fognak benneteket.

A gyermekek vidáman felemelték fejüket.

Miért kerül minden olyan sokba?

— Ti még kicsik vagytok, — folytatta a tanító, — de próbáljatok csak azon gondolkodni, hogy azalatt a pár év alatt is, amíg ennyire felnőttemek, milyen sokat költöttem rátok szüleitek. Mennyi ruhára, cipőre volt szükségetek. És mindez nem az égből hullott alá. Azonkívül iskolába jártok. Könyvekre, füzetekre, tollakra, tintákra, törlőgumira, itatósra van szükségetek... S még ki tudná megmondani, mi mindenre. És mindezért fizetni kell.

— Igen, sokat kell fizetni, nagyon sokat!

— Akkor idehallgassatok:

Mindaz, amit vásároltok — papír, tinta, törlőgumi, vagy egyéb, nem egyenesen a gyárból kerül hozzátok.

Oh, milyen sokat vándorol az árú, amíg ti megvásároljátok! És ezen vándorlás alatt egyre drágább lesz.

— Hogyan vándorol a papír, vagy a tinta? — csodálkoztak a kisebb gyermekek.

— Szeretnétek tudni? Jól van! Elmondom hát, hogyan vándorol a papír és hogyan lesz egyre drágább.

— A papírt gyárban készítették. A jobb minőségűt elhasznált rongyokból, a gyengébbet — fából.

Egy nagyvárosi kereskedő érkezett a gyárba és rendelt magának egy vagon papírt.

— Egy egész vagon? Miért van neki annyi papírra szüksége?

— A saját használatára csakugyan nincs annyira szüksége. Azért vett annyit, hogy azután eladja jóval magasabb áron, hogy több pénzt kapjon érte, mint amennyit kiadott; hogy nyérjen. Ehhez az első kereskedőhöz ment egy másik kereskedő és megvett tőle egy negyed vagon papírt. De az első kereskedő többet kért, mint amennyit a gyárban fizetett érte.

A második kereskedőhöz ment egy harmadik kereskedő, a mi megyénk székhelyé-

ről és vásárolt tőle egy nagy csomag papírt. De a második kereskedő is nyert rajta. Mert a harmadik kereskedő többet kért egy csomag papírért, mint amennyit ő fizetett az elsőnek.

A harmadik kereskedőhöz ment egy negyedik — a mi falunk boltosa — és vett húsz rizma* papírt. A harmadik kereskedő is nyert, mert a mi boltosunktól többet kért a húsz rizma papírért, mint amennyit ő fizetett a második kereskedőnek.

A falubeli boltoshoz meg mi megyünk: én és te, mindenki. Mert mindnyájunknak szükséguink van papírra. Te veszel három ívet, én tízet, ő egyet, más kettőt.

A boltos is nyer rajta, vagyis többet veszen tőlünk egy ív papírért, mint amennyit ő fizetett a harmadik kereskedőnek.

Megértettétek?

— Igen, értjük.

— Tehát a mi boltosunknál a legdrágább a papír, a harmadik kereskedőnél már valamivel olcsóbb, a második kereskedőnél még olcsóbb, az elsőnél sokkal olcsóbb, a gyárban pedig a legolcsóbb.

— Tanító úr!...

— Mit akarsz mondani?

— Akkor a gyárból kell vennünk a papírt!

— Teljesen igazad van. Éppen erről fogok beszélni.

— De ha egy ív papírra, vagy akár tízre van szükségem, mindjárt utazzam érte a gyárba? Vagy talán levélben rendeljem meg és küldjek pénzt, hogy a gyár borítékban küldjön nekem egy ív papírt? Mit szóltok hozzá?

— Az nagy ostobaság volna! — kiáltotta egy fiúcska. — Többe kerülne az utánajárás, mint a papír maga. Így a boltostól sokkal olcsóbban megvehetjük.

— Igazad van. De mondd: mitevők legyünk, hogy ne fizessünk sokat a boltosnak, sem a kereskedőknek, akik a papír árát felemelik? Ki tudna valami jó tanácsot?

Közös boltot kell alapítani.

— Nagyobb összeget kell összegyűjtenünk és azt el kell küldenünk a gyárba, hogy sok papírt küldjenek nekünk, — jegyezte meg Anti — az elnök.

— Nagyon jól mondtad. De nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyárak csak nagyban árusítanak: vagonoként, vagy legalább is nagy csomagokban. Nekünk pedig, ha az egész évi

* Egy rizma: 500 ív.

papírszükségletünket egyszerre akarnók beszerezni, akkor sem volna szükségünk olyan nagy mennyiségre. A gyártól tehát ezidőszertint — sajnos — nem vásárolhatunk.

De jól mondtad, hogy közös pénzen nagyobb mennyiségű papírt kell vásárolnunk.

Megpróbáljuk majd az első kereskedőnél vásárolni. Ha nála nem lehet, akkor a másodikhoz megyünk. Legrosszabb esetben a harmadiknál próbálkozunk. Még mindig olcsóbban vásárolhatunk nála, mint a mi boltosunknál.

— Sokkal olcsóbban!

— A papírról beszéltünk. De ugyanazt mondhatjuk egyéb tárgyakra, melyekre az iskolában van szükségünk: füzetekre, írónokról, tollakról, törlőgumikról. Ezeket sem kellene a falubeli boltostól vennünk, hanem onnan, ahol olcsóbban adják.

De erre a célra közös pénzzel kell rendelkezniünk és közös boltot kell alapítanunk, melyben saját magunktól vásárolunk a közös erővel, olcsón beszerzett árukából.

Választanunk kell magunk közül egyeseket, akik az árut megrendelik, elraktározzák, árát megszabják és elárúsítják, végül olyanokat, akik a könyveket vezetik.

Sok dolgotok lesz velem, mert nagyon komoly, tréfanélküli játék.

— Na, gyermekek! Ki akar játszani ebben a közös boltban?

— Én!... Én!... Mind!... Én!... Én!... Mind!... Mind!...

— Már megint kiabáltok?

Anti! — hallgattasd már el a gyülekezetet. Azért vagy elnök. És magyarázd meg, hogy a jelentkezők emeljék fel a kezüket.

— Nem hallgattok el, hé?! — kiáltott fel Anti olyan hangosan, hogy nyomban síri csend borult az egész teremre.

— Ide figyeljete! Aki a közös boltban akar játszani, az emelje fel a kezét, úgy, amint a tanító úr mondta!

A gyermekkezek egész erdejé emelkedett a magasba.

A tanító úr is felemelte a kezét.

— A tanító úr is velünk fog játszani? Igazán? Ó, hogy örvendünk!

— Hát nekem nincs szükségem papírra? vagy tollra? vagy tintára? Miért ne játszanám veletek? Hiszen ez egészen komoly játék!

— És most, Anti, kérdezd: Van-e valaki a gyermekek között, aki nem akar résztvenni a boltos-játékban? Ha van valaki, az emelje fel a kezét.

— Olyan ostobák nincsenek közöttünk, tanító úr!

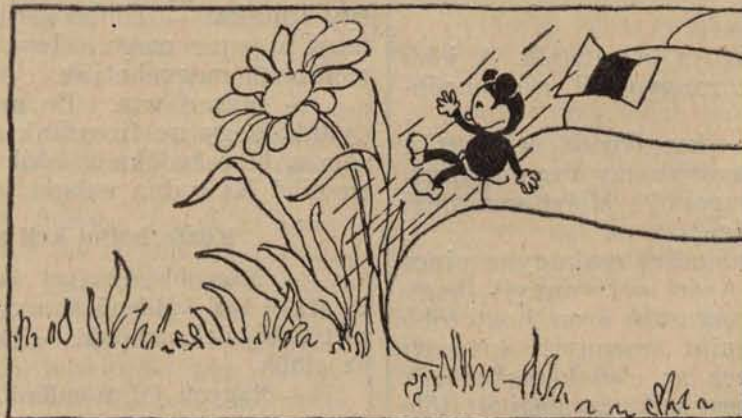
— De kérdezd csak, mert az előírás úgy kívánja.

— Ide hallgassatok! Aki nem akar boltot játszani, az emelje fel a kezét. (Folytatjuk.)

Csigaanyó háza.

A képeket rajzolta: Szigyártó Vally. — A szöveget írta: F. László Marcella.

(Vége.)

Sikerül is kijutnia Mikinek Csigaanyó kísértelakta házából. Odakinn boldogan kacag rá a közben kitisztult kék égről a nyári nap.

— Most az egyszer megmenekültem ezek-

nek a gonosz szárnyasoknak a fogságából — gondolja boldog fellélegzéssel Miki —, de fogadom is, hogy többé nem teszem a lábam olyan helyre, ahol a házigazda nincsen odahaza.

Cseresznyevirág.

Irta: Krúdy Gyula.

Japánországban, a Sárga-tenger messzi szigetén az édesanya azt mondja fiának:

— Én cseresznyevirágom!

És a gyermek, mikor a legkedvesebben válaszol az édesanyjának, azt feleli:

— Én cseresznyevirágom!

A japánok a legszebb virágnak a cseresznye-
virágot tartják.

Mindenütt van cseresznyefa az országban és tavasszal, mikor előbújnak a cseresznyefa virágai, még a tenger is tele van viráglevéllel, amelyet a szél seper bele.

Volt Pesten egy Taku nevű japán fiú, aki birkózni tanította a fiatalokat.

A japán fiatalember mindig nyájasan mosolygott, sohasem szomorkodott és olyan ügyes birkózó volt, hogy a legerősebb pesti embereket is könnyű szerrel a földhöz vágta.

„Dzsiu-dzsiu“-nak hívják japánul a birkózást. És ez valami olyan fortélyos dolog, hogy a leggyengébb emberből a legerősebb ember lesz nyomban, amint a japánok birkózását jól megtanulta. Egyelen kézfogással mozdulásra képtelenné lehet tenni a legbátrabb embereket is. Taku csupán a hüvelykujját fogta meg a leghíresebb magyar birkózónak és az egyetlen izmát sem tudta többé mozdítani.

Fortélyos fogások gyűjteménye a japán birkózás, amelyet évszázadok óta tanul a japán ifjúság és most már szinte tökéletes.

Taku, aki mindig mosolygott és mindenkit legyőzött a birkózásban, egy napon szomorúan kopogtatott be gazdájához.

— Nagy jó uram, — mondta japánul, mert a japánok nagyon udvariasak a beszédben, — engedje meg nekem, hogy szomorú legyek.

— Mi bajod van, Taku? — kérde a gazda.

— Az a bajom, hogy Japánban tavasz van most, itt pedig tél van. Érzem szülőföldem tavaszát és az ablakon át olyan nagy havat látok, amilyen csupán a legnagyobb hegyekben szokott lenni Japánban.

Házigazdája megcsóválta a fejét:

— Egy-két hónap múlva elmúlik Magyarországon is a téli idő, itt is tavasz lesz.

— Nem bírom én azt kívánni. Ha nem láthatom az anyámat, az apámat, a szülőházamat tavasszor, a cseresznyefa virágzásakor, amikor minden japán odahaza szokott lenni, nagyon szomorú leszek. A cseresznye-
virág nyílása éppen olyan ünnepe a japánoknak, mint a keresztényeknek a karácsony. A japán hajósok visszatérnek tavasszor a messzi tengerekről, ahol gyöngy után halásztak és az egész országban ünnep van. Mindenki örvendez, hogy újra kivi-
rítottak Japánban a cseresznyefák.

Házigazdája vállat vont.

— Egy-két hónap múlva Magyarországon is kinyílnak a virágok. Várja meg, Taku, türelmesen. Addig csak tanítsa birkózni a fiatalokat. Taku engedelmesen meghajolt.

A tokiói egyetemen az engedelmesre is megtanítják a fiatalembereket.

De akármilyen szorgalmasan teljesítse is kötelességét Taku, napról napra halványabb lett az arca.

A szeme bánatosan mosolygott és valami mondhatatlan vágyódás ült az arcán.

Napokig szótlanul járkált és néha már birkózni sem volt kedve.

Egyszer aztán ágyának esett.

Házigazdája a legjobb orvosokat hívatta el a beteghez.

Az orvosok a fejüket csóválták.

— Valami ázsiai betegsége van a japánnak, amelyet mi nem tudunk meggyógyítani, — mondta végre az egyik orvos.

Taku nem felelt, csak mosolygott, mint mindig.

Egy napon aztán beköszöntött a tavasz Magyarországra.

Kizöldültek a fák.

Kinyíltak a cseresznyefa apró virágai.

A házigazda kertjéből egy virágos cseresznye-ágot hozatott és személyesen vitte el a beteg japán ifjú betegágyához.

A nagybeteg Taku, amint meglátta a gyönyörű virágokat, egyszerre felült ágyában.

— Hála Istennek, megint egészséges vagyok! — kiáltott föl és szívéhez szorította a cseresznye-
virágokat.

— Hogy törént ez, Taku?

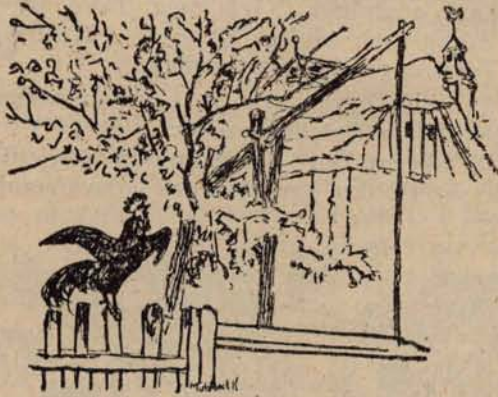
A japán ifjú boldogan mosolygott:

— A cseresznye-
virág azt jelenti nekem, hogy azok mind élnek, akiket én szeretek. Életben van és boldog az anyám Japánban. Az én édesanyám, — az én cseresznye-
virágom.

Néhány nap múlva elhagyta Taku a kórházat.

Hajnalkeltő kakas.

Irta: Pósa bácsi.

Felszállott a kerítésre
A tarajos nagy kakas:
Onnan látja igazában,
Hogy a torony mily magas!
Kakast is lát tetejébe',
Rá is kiált egy nagyot...
Igy köszönti rá a reggelt,
A ragyogó szép napot:

„Kukorikú! Ki vagy ott fenn,
Toronytető kakasa?
Itt én vagyok a falunak
Ébresztgető madara!
Kukorikol a többi is:
Hasztalan a nótája!
De amikor én kiáltok:
Nyit a hajnal rózsája.“

S várja, várja, mit felel rá
Fenn a torony tetején:
„Ejnye, ejnye, meg se mukkan,
Tán nagyot hall szegény?
Feljebb szállok... magasabbra...
Ez a legjobb gondolat!
Közelebből tán meghallja
Szép trombitahangomat!“

Az édesanya aranyszíve.

Irta: B. Czeke Vilma.

Volt egyszer egy szegény, árva kislány. Az édesapját is alig ismerte, amikor pedig az édesanyja is meghalt, nem hagyott szegénykére egyebet, mint arany jó szívét. De ezt nem tudta, nem látta senki sem s mivel a kis árva a szomorú, ki-sírt szemével és sápadt arcával bizony csúnya kislány volt, senki sem akadt a faluban, aki a házába befogadta volna. Megindult hát világgá a szomorú, árva kislány.

Ment, mendegélt, egyszer csak odaért egy virágzó almafához. Éppen egy csúnya hernyó mászott rajta. A szegény almafa hiába akarta lerázni magáról, az csak még jobban rátapadt és harapdálni kezdte a gyöngye leveleket. Az árva kislány megsajnálta az almafát, levette róla a csúnya kártevőt és eltápostá.

Az almafa pedig hálásan hajolt az arany-szívű, árva kislány fölé és hálából arcára hullatta legszebb virágait. És ettől kezdve olyan mosolygó, rózsás lett az előbb még szomorú, sápadt kislány arca, hogy alig lehetett ráismerni.

— Ejnye de szép, mosolygós arcú kislány! — mondogatta, aki az úton csak találkozott vele.

A kislány azt hitte, hogy csak csúfolódnak vele az emberek. A patakhöz szaladt, hogy megnézze magát benne. S hát csakugyan szép volt! A kis patak is megcsodálta és örömeiben, hogy a szép lány éppen az ő tükrébe nézett, ezüstös

hangján felnevetett. Az árva lány is visszakacagott rá és ettől kezdve az ő hangja is éppen olyan ezüstös csengésű lett, mint a kis pataké.

Azután ment tovább az árva kislány mosolygó, rózsás arcával és csengő kacajával. És most már nem hajtotta le a fejét szégyenkezve, hogyha emberekkel találkozott, hanem bátran, boldogan nézett vissza rájuk és ezüstös szép hangján köszöntötte őket.

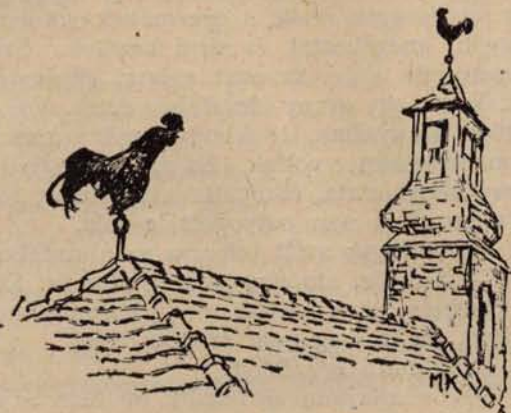
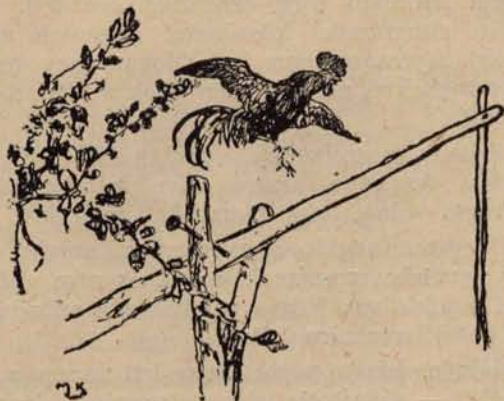
— Adjon Isten, te rózsás arcú lány, de szép ezüstös hangod van! — köszöntek vissza az emberek is neki.

Amerre csak ment, mindenki megcsodálta, mindenki megdicsérte, még a nap is ragyogóbban sütött, de az árva kislány azért el nem bizakodott, sőt egyszerre csak el is szomorodott.

— Oh, hát mindenki csak a külső szépségemet nézi! — és a szemében két ragyogó könnyeseppel fordul a nap felé. — Mondd, drága napocsám, hát azt nem látják meg az emberek, hogy a szívem, amit az édesanyámtól örököltem, aranyból van?

A drága napocska erre még melegebben sütött.

— Örülök, hogy az arany jó szívedet mindennél többre becsüled — felelte a lánynak. — Ezért én most még egy harmadik szépséggel is megajándékozlak: legszebb két gyémántomat a

Kerítésről fára repül,
Hirdeti is hangosan;
Fáról meg a kútágra
S kukorikol rangosan.
De a torony kakasának
Most sincs semmi válasza...
„Ez a kakas vagy siket lett,
Vagy elállott a szava!”

Kapja magát: a templomon
Egy kiálló gombra száll...
Toronytető kakasával
Átellenbe, szembe áll.
Olyan nagyot kukoríkol:
A torka majd megszakad.
„Hallod-e már vagy nem hallod
Szép trombitahangomat?”

Hát egyszerre fenn a kakas
Csikorog meg nyikorog...
Amerre a szél jörogatja,
Forog, forog, csak forog.
„Á, tudom már, ki vagy, mi vagy!
Szélkakas vagy, jó koma!
Te se leszel a falunak
Hajnalkeltő dalosa!”

szemedbe bujtatom. S ráadásul egy tanácsot is adok: ha majd olyan valakivel találkozol, aki nem a szépségedet fogja megdicsérni, hanem a szemed ragyogásából is mindjárt ki tudja olvasni az arany jó szívedet, annak az embernek legyél a felesége.

— Köszönöm, napocska, jó tanácsodat! — felelte most már egészen boldogan a lány és amerre csak ment, a szeme mint két fekete gyémánt ragyogott rá az emberekre.

— Jaj, de gyönyörű, gyémántszemű leány — mondogatták az emberek és itt is, ott is szívesen marasztalták volna, csak hogy még tovább csodálhassák. A szép árvalány azonban nem maradt sehhol sem, csak ahol az arany szívével megérezte, hogy valami szolgálatot tehet valakinek. És ha már nem volt szükség reá, megint csak ment tovább.

Mindenki dicsérte, szerette a rózsás arcú, ezüsthangú, gyémántszemű árvalányt és akadt is bőven kérője. Gazdalegények és földesurak között választhatott volna, ő azonban mindegyiknek csak kosarat adott. Mert mindegyik csak a szépségét dicsérte, az arany szívet azonban egyik sem látta meg. Végre azután találkozott egy kocsislegényel. Ez alighogy meglátta, ekkép köszöntötte:

— Isten hozott erre, te aranyszívű lány! De régóta is várlak! Mióta csak árva lettem, mindig terólad álmodom, hogy a feleségem leszel.

És a csudaszép árvalány a szegény árva kocsislegénynek lett a felesége. Kicsike kunyhóba

költöztek és nagyon, de nagyon boldogan éldé-géltek. Lett nekik három szép gyerekük és most már nem cseréltek volna még a királlyal sem.

Egyszer azonban háború ütött ki és a kocsisnak is el kellett menni katonának. És azóta semmi hír nem érkezett róla. Felesége meg a három gyereke napról napra csak hiába várta.

Egy napon aztán bekopogtatott hozzájuk a kocsis gazdája, egy nagyon-nagyon gazdag özvegyember.

— Hallod-e, te aranyszívű asszony, — szólt a kocsisnéhoz, akit mindenki csak „aranyszívű”-nek hívott a környéken — én is özvegy ember vagyok és lám te is özvegyen maradtál, légy a feleségem!

De az aranyszívű asszony ezt felelte:

— Jaj, nem igaz, nem igaz, hogy én özvegy-asszony lennék! Él még az én jó uram valamerre, csak nehéz fogságban sanyalódik. Az én szívem azonnal megsúgná, hogyha meghalt volna!

Hulltak a könnyei az aranyszívű asszonynak, ahogy ezt felelte, mégis megharagudott rá a gazdag özvegyember.

— No hát akkor, ha a te szíved ezt súgja, csak credj is ki rögtön a házamból és meuj az urad után! — kiállotta.

És a szegény aranyszívű asszony mi mást tehetett volna, elindult a három gyermekével, hogy az urát megkeresse. Egyik gyermekét a karjára vette, a másikat kézen fogta, a harmadik pedig a szoknyájába kapaszkodott.

Igy mentek, mendegéltek, míg egyszer csak egy pusztaságba értek. A gyermekek ekkorra már nagyon megéheztek és sírni kezdtek. Szegény édesanyjuk hiába keresett valami ennivalót nekik. Végre egy arany almafához értek. Volt rajta három aranyalma, csak hogy azok is mind nagyon magasan voltak. És az aranszívű asszony hiába rázta, rázogatta a fa vastag törzsét, egyetlen alma sem potyogott le róla.

Könyörögve szólt fel erre az almafához:

— Almafa, almafa, jó öreg almafa! Kicsiny gyermekeim éhen halnak meg itt a nagy pusztaságban, ha te meg nem szánod őket!

Az almafa így felelt:

— Lehullajtom almáimat, ha nem sajnálsz tőlem virágos arcodat.

Jaj, de hogy sajnálta az aranszívű asszony! Az almafa pedig lehajolt szépen az anya arcához és letörölte annak hamvas virágszínét. De helyette lehullatta mind a három aranyalmáját. Az öreg almafa az aranszívű asszony arcától rögtön megfiatalodott s tavaszi virágzásba borult.

Az édesanya arca pedig sápadt és fakó lett. A hangja azonban még ezüstösen csengett, amikor az almafának köszönetet mondott az almákért. Gyémántszepe is boldogan ragyogott rá a gyermekekre, akik jóízűen ették az áldott gyümölcsöt.

Kissé megpihentek, azután ismét mentek, mentek. Az anyá arany szíve mintha mindig megsúgta volna, hogy merre kell menniök.

Egyszer azután a gyermekek megint csak sírni kezdtek: szomjasak voltak és nem volt víz sehol a közelben. Végre valahol egy szikavágásban patak nyomára leltek.

Ejnye, hát a patak hova lett innen a mederből?! — sóhajtottá búsán a szegény édesanya.

— Itt vagyok, — felelte valami morgó hang mélyen a sziklából — csak már nagyon elöregedtem, a hangom elkopott és elhagytak mind a forrásaim. De ha az ezüstös hangod nekem adnád, megint bővizű, fiatal patak lehetnék.

(Folytatjuk.)

A madárfiókák.

Kis színdarab 2 képben.

Irtá: Darvasné Csíkszentkirályi Péter Zsuzsánna

(Folytatás.)

FERI (*izgatottan*): Mit beszélsz? Élnék a kis madarak? És ti még azóta az erdőben voltatok, nem mentetek haza? Akkor, . . . akkor, hogy is volt csak az a dolog a törpékkel, tündérekkel?

IV. KISLÁNY: Tündéjte otthon van. Az az én anyutám, bizony.

FERI: És azt mondod, hogy élnék a kis madarak? Hisz akkor álmodtam mindent. (*Szomorúan*): Csak azt nem, hogy ledobáltam a kis madarakat. Oh, add ide, Klárika, hogy simogasson meg kicsit. (*Kérőn nyúl utána.*)

IV. KISLÁNY (*ijedten elhúzódik és magához szorítja a madarat*): Ne bándd, ne bándd, nem adom neked!

FERI (*szomorúan*): Igazad van, hogy félsz tőlem, pedig, Istenem, milyen nagy öröm nekem, hogy élnék és még sem vagyok olyan nagy bűnös. GYEREKEK (*jönnek*).

II. KISFIÚ (*szintén egy madarat hoz*): Itt vagy hát, Klárika? Már mindenütt kerestünk. Vissza kellene vinni a kis madarakat a fészükbe. Ki vállalkozik rá, gyerekek?

GYEREKEK: (*hallgatnak.*)

FERI (*lassan előre jön és lehajtott fejjel mondja*): Én.

GYEREKEK (*csodálkozva*): Te, Feri?

FERI: Igen, én. Oh, ne forduljatok el tőlem. Hallgassatok meg. El kell mondanom nektek, hogy milyen csodálatos álmom volt és, hogy milyen más fiú lett belőlem.

Álmomban elraboltak a törpék és elvittek törpeországba, ahol bizony nagyon rossz dolgom volt, de ez büntetés volt, amiért bántottam a madarakat. Már nagyon sokat búsultam, sirtam, amikor megtalált a tündérkirálynő, aki aztán nagyon megsajnálta és kiszabadított a fogságból. Én meg szentül megfogadtam, hogy ezután jó fiú leszek. Képzelfétek, hogy mikor felébredtem, nem tudtam hirtelen, mi történt velem. Álom és valóság összekeveredett bennem.

Látjátok, most nagyon-nagyon bánom, amit tettem és nagyon boldog vagyok, hogy a kis madaraknak nem történt bajuk. És azért kélek, engedjétek meg, hogy én vihessem vissza őket. Megengeditek, igen?

II. KISFIÚ (*Ferihez megy és kezet szorít vele*): Örülök, Feri, hogy így történt, ami történt. Itt van a kis madár, vidd a fészékbe.

IV. KISLÁNY (*megcsókolja a madárkát*): Mondd, anukádnak, hogy nadon szejtetlek! (*Ő is odaviszi Ferihez a madarat*): Teccsék.

I. KISLÁNY: Oh, gyerekek, milyen boldog vagyok! Milyen jó véget ért a kirándulás.

FERI (*áll, a madarakat szívéhez szorítja*): Édes kicsi pihegő madárkáim, hogy szerettek!

IV. KISLÁNY: De én is szejtetlek tédedet nadon! (*Ferihez simul*).

III. KISFIÚ: Énekeljünk valamit gyerekek, hisz mindannyian olyan boldogok vagyunk.

I. KISLÁNY: Azt, hogy „Levegőben szépen szól a pacsirta“.

MIND (*énekelnek*).

(Függöny.)

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

Teleky Dezső. Tg.-Săcuesc-i tartózkodásom alatt kaptam meg leveleit. Bizony nagyon-nagyon sok munkával, fáradsággal jár az útunk. Hazatérésem után mindenről részletesen írok. A „Szökés párosan“ c. munka felől érdeklődtem a „Magyar Nép“-nél,

azt hiszem, közelebből jönni is fog. Visszatérésemig is szíves üdvözlét. — *Lőrinczy Géza.* A verseket Tg. Săcuesc-re küldték utánam, s szabadidőmben el is olvastam. Mindkettő jó, rövidesen közlésre kerül. Hasonló tárgyú s témájú, hosszabb-rövidebb verseket mindig szívesen közlünk. Köszönet a küldeményért. Szíves üdvözlét. — *Landtné Ady Mariska.* Mindkét levelét megkaptam. Az Erzsébet napra küldött vers annakidején sorra kerül, úgyszintén a mese is. Csak azért késik a mese közlése, mert jelenleg nem tartózkodom a szerkesztőségben. Szomorúan olvastam újabb gyengélkedéséről. Remélem, hogy csak átmeneti, múlékony gyengélkedés. Hazatérése után majd hosszabb levelet írok. Hamaros felgyógyulást kívánok és szíves üdvözlétemet küldöm. — *Teleky József.* Március 14-i lapját megkaptam. Köszönjük az érdekünkben kifejtett munkásságát. Bár sikerülne még nagyobb eredményt elérni. Kívánjuk szép terveinek valóra válását. — *Markovits Edit.* Leveléből olvasom, hogy az utóbbi időben elfoglaltsága gátolta a levélírásban és az irodalmi munkában. Ez mindent megmagyaráz, neheztelésről tehát szó sincs részemről. — *Faff Lajoska édesapja.* A rajzok, amint számaink egyikében üzentük, idejében megérkeztek. Részt is vettek azóta a teiusi, I. G. Duca-i és Tg. Săcuesc-i rajzkiállításokon. Az agyagmunkákról készült fényképet a kis cimborá fényképével együtt érdeklődéssel és kíváncsian várom. Hazatérésem után még visszatérek levelére. Ha május közepe felé dolga volna Clujon, élő szóval is beszélhetnénk a jelzett dologról. — *Gr. Degenfeld Anny.* Még a Sft.-Gheorghe-i tartózkodásom alatt írták a szerkesztőségből, hogy milyen szép és érdekes virágmagvakat küldtél az Új Cimborának. Ebből a kedvességből kicsi szíved szeretetét és ragaszkodását érzem és olvasom ki. Adja Isten, kicsi Anny, hogy ez a szeretet mindig ott éljen a szívedben, hogy még nagy korodban is tudj lelkesedni minden szép és nemes iránt; — lobéliát nem tudtunk küldeni, mert az már elfogyott, portulát is csak otthonról, a szerkesztőségből küldhetek, de kassai rózsát még Tg. Săcuesc-ről fogok küldeni.

Aztán írd meg majd, hogy megkaptad-e! — *Kalith Rózsika, I. g. o. t.* Még csak most léptél be az Új Cimborák közé és lám, máris milyen ügyesen fejtéd a rejtvényeket — sőt újakat is szerkesztel. Pista bácsi, aki a rejtvényrovatot vezeti, ki is teszi a nevedet majd az újságba. Ennek tetejébe még az a dicsőség is ért, hogy rajzod díjat nyert a Tg. Săcuesc-i nagy rajzkiállításon. — *Lőrincz Dániel II. g. o. t., Kováts György II. g. o. t., Bandi Dezső III. g. o. t., Biró Mihály III. g. o. t., Szőke Lajos, László József, Szakáll Sándor s a többiek.* Tg. Săcuesc-i tartózkodásom alatt olvastam át verseiteket. Vannak közöttük jobbak, vannak gyengébbek. Mindenesetre sokat kell még tanulnotok és nagy szeretettel kell olvasnotok neves költőink műveit, hogy elfogadható verseket írhattatok. Ha meg is jelennek munkáitok, nem azt jelenti, hogy remeket alkottatok. Ez arra jó, hogy további jóra való, nemes törekvésre buzdítson benneteket. Különben boldog örömmel láttam meginduló igéretes tavasz-munkátokat. Adja Isten, hogy ezt a szép tavaszi rügyfakadást soha se érje dér és fagy. Mindig szíves emlékezéssel és nagy szeretettel gondolok a veletek együtt töltött napokra, kedves fiúk.

JENŐ BÁCSI ÜZENETEI

Indig Edit. Kicsi leveledet megkaptam, s köszönöm, hogy megfogadtad tanácsomat, amely egyúttal az összes cimboráknak szólt. Most már nagyon helyesen írtad a keltezését, — kérlek, sohase feledkezzél meg róla. — Ügyesen fejtetted meg a rejtvényt; részt is fogsz venni a sorsoláson. — *Nagy Ödön, Kövend. Simon Jolánka III. el. o. t., Hily Adika; Friedmann Béla és Ági; Visky Ilona; Egged Laci IV. el. o. t., Rápolthy Jenő IV. el. o. t., Kohn Vera I. el. o. t., Gál Gyuszi, Jaeger Margit, Szabó Erzsike V. o. t., Vaska Klárka I. g. o. t.* — mind jól fejtettétek meg a rejtvényeket, — neveteket betettük a sorsolásra jelöltek névsorába. — *Labud Andriska, Zilahy Samuka és Pirike.* — Új rejtvényeitek jók; közölni is fogjuk hamarosan. A megfejtések is jól sikerültek, s ha egy kis szerencsétek lesz, nyerni is fogtok. — *Balla Juliska V. el. o. t.* — Te is jól fejtetted meg a rejtvényeket, Juliska, de ezentúl nagyobb gondot fordíts a helyesírásra. Olvass sok jó könyvet, lapozgassad szorgalmasan az Új Cimborát, s így rendre-rende megzerzed azt a tudást, amit most nagyon sok esetben a saját hibádon kívül nem sajátíthattok el az iskolában. Foglalkozzál szeretettel a magyar nyelvvel, mert ez a mi egyetlen kincsünk. Ha ezt szereted, ha ezt műveled, bárhova vezéreljen az élet paranesszava, mindenütt megállod helyed.

Minden kis cimborának.

Marcella Néni hazaérkeztevel, lapotoknak ebben a rovatában elbúcsúzom tőletek. Kevés ideig

írogattam nektek a Szerkesztő Néni helyett, de ezalatt a kevés idő alatt nagyon sok szép, kedves gyermeklevél fordult meg a kezemben, melyekre mind válaszoltam. Örömmel tettem, mert soraitokan keresztül nagyon megszerettelek titeket, különbség nélkül. Azokat is megszerettem, akik kevésbé tetszetős kiállítású és kevésbé helyes, vagy talán egészen helytelen írású levelet küldtek, — mert láttam, hogy egytől-egyig mindeniket a jószándék, a felfelé törekvés, a tanulni, tudni-akarás vezette a levélírással. S ez a sok jószándékkal megírott kis gyermeklevél együttvéve sokszor jókedvre derített engem.

Most egyenesen rosszul esik, hogy hasonló kis leveleitekre nem válaszolhatok többé. Hanem azért a Marcella Néni üzeneteit nagy figyelemmel kísérem és majd meglátom, ki mennyire törekszik arra, hogy idővel derék, becsületes magyar ember legyen belőle.

Búcsuzóul még egyszer kérlek mindnyájatokat kicsi cimboráim, foglakozzatok sokat a ti szép anyanyelvetekkel, sohase felejtsetek el, ápolgassátok azokat a kedves, drága, szép szavakat, amelyeket édesanyjátoktól tanultatok. S mindig igyekezzetek úgy élni, hogy méltók lehessetek a magyar névre.

Jenő bácsi.

Rovatvezető: Sólyom István.

1. Fiókrejtvény.

Beküldte: Hegedüs Imre IV. g. o. tan.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

Az internátusi „Gyengélkedők“ szobájában lábfájással fekszik Pista. Megkéri Gyurkát, egyik barátját, hogy a tanulószobából, a nagy fiókos szekrényből hozza le a meséskönyvét. A szekrény, amelyben a könyv van, 20 fiókra van osztva, amint a fenti ábra is mutatja. Mindegyik fiók meg van számozva sorrendben 20-ig. Pista megmondja az ő fiókjának a számát, azonban Gyurka útközben elfelejti és visszamegy, hogy megint megkérdezze. Pista le akarja szoktatni Gyurkát a fe-

ledékenységről és ezért tréfából a következő fejtörőt adja fel Gyurkának: Fejtsd meg a következő öt rejtvényt és illeszd rá számszerint a fiókok ajtajára, felülről lefelé:

1.-taki.
2. Finn, eszt,
3. Két egyszerre született testvér.
4. Húsvétizés.
5. Janesi a tegnapi megfá....

Ha a megfejtéseket helyesen a fiókokra illeszted, akkor a sorban a páratlan számok illető betűt leolvastva, megkapod az elfelejtett számot.

2. Szórejtvény.

Beküldte: Labud Andriška.

Fillér T ÁR

3. Pótló szótagrejtvény.

Beküldte: Zilahi Samuka és Pirike.

- .. ka = közkatona.
- .. ma = ízletes gyümölcs.
- .. ei = a borjú kényeztető neve.
- .. lo = Norvégia fővárosa.
- .. ra = női név.
- .. tor = esztergályosok verik fel.
- .. pa = gabonatermék.
- .. héz = nem könnyű.
- .. ák = hazánk bölcsének vezetéknéve.
- .. tor = korbács.
- .. ka = ravasz állat.

Ha a fenti szavak szótagjait helyesen pótoljátok, akkor a szavak kezdőbetűi felülről lefelé olvasva egy kedves magyar hittérítő nevét adják.

Megfejtési határidő: 1936 május 25. A megfejtők között jutalmul meséskönyveket sorsolunk ki.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ek. Amerikában 300 lej.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:
TELEKY DEZSŐ és SIMON SÁNDOR.

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj